

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΜΕΚ354	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Από το 6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΜΜΕ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	7
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΥΕΠΣΒ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όλα τα μαθήματα που έχουν σχέση με την επικοινωνία και τα ΜΜΕ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΥΛΙΚΟ/ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Με την περάτωση της συγκεκριμένης διδακτικής ενότητας οι φοιτήτριες/ές θα μπορούν να μελετούν συστηματικά το διαδίκτυο ως: - κεντρικό χώρο της επικοινωνίας. - εργαλείο πολιτικής και πολιτισμικής δράσης (κινήματα, ακτιβισμός, διαδικτυακή δημοσιογραφία). - πεδίο οικονομικής συγκέντρωσης (ψηφιακή εργασία, αλγοριθμική διακυβέρνηση). - αναγνωρίζουν τον ρόλο του στη διαμόρφωση ταυτοτήτων, πολιτισμών και πολιτικών συστημάτων. - κατανοούν την παγκοσμιοποίηση και τον κατακερματισμό του επικοινωνιακού τοπίου. - αξιολογούν την επίδραση του στην κοινή γνώμη και τη δημοκρατία. - εξετάζουν κριτικά την πολιτική οικονομία του.

- αναλύουν το περιεχόμενό του.
- αναγνωρίζουν τις σύγχρονες προκλήσεις (fake news, αλγόριθμους, διασφάλιση πολυφωνίας).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	

- Ανάπτυξη των δεξιοτήτων απόκτησης γνώσεων, για να συνεχίσουν σε περαιτέρω σπουδές
- Επιτυχία στην αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων αναλυτικών εργαλείων ποιοτικής και ποσοτικής μεθόδου
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής, συνθετικής και επαγωγικής σκέψης
- Να είναι σε θέση να διαμορφώσουν και να διατυπώσουν συγκεκριμένες υποθέσεις εργασίας και ερευνητικά ερωτήματα
- Να πραγματοποιούν συνθετικές ερευνητικές εργασίες
- Να ελέγχουν ή να εφαρμόζουν σημαντικές θεωρητικές προσεγγίσεις στις εμπειρικές τους μελέτες
- Να αποκτήσουν τις κατάλληλες επικοινωνιακές δεξιότητες τόσο υπό μορφή προφορικής παρουσίασης όσο και γραπτής σύνθεσης, δηλαδή να παρουσιάσουν προφορικά και γραπτά μια πρωτότυπη εργασία
- Ικανότητα για αυτόνομη ή/και ομαδική εργασία
- Ανάπτυξη της ικανότητας εξέτασης των κοινωνιολογικών φαινομένων με συνθετικό τρόπο
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου – ετερότητας – διαφοράς

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στον κυβερνοχώρο, η επικοινωνία και η διαντίδραση είναι φθηνή, γρήγορη και παγκόσμια. Με νέα εργαλεία αλληλόδρασης και οργάνωσης εκατομμύρια άνθρωποι σ' όλο τον κόσμο δημιουργούν δυνητικούς χώρους και ομάδες. Τα θέματα που θα εξεταστούν θα περιστραφούν γύρω από τους εξής άξονες: ταυτότητα, πολιτισμός και οικονομία, κοινωνικός έλεγχος και επιτήρηση, κοινότητα και συλλογική δράση. Πιο συγκεκριμένα, το σεμινάριο έχει στόχο να εξετάσει πώς το διαδίκτυο μεταβάλλει την έννοια του χρόνου και του χώρου, των σχέσεων, την έννοια της ταυτότητας και την αίσθηση του ανήκειν μέσα από την ύπαρξη δυνητικών κοινοτήτων. Επίσης ποια είναι η σχέση της «πραγματικής» και της «δυνητικής» πραγματικότητας, ο ρόλος της φυλής, της εθνότητας, της ηλικίας, του φύλου και των κοινωνικών σχέσεων στην αλληλόδραση μέσω υπολογιστή.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ενότητα 1: Θεωρητικό Πλαίσιο & Ιστορική Προοπτική

- ΜΜΕ & Διαδίκτυο: Οι νέοι «δημιουργοί πραγματικότητας»
- Θεωρίες: Castells (Δικτυωτή Κοινωνία), Van Dijck (Πολιτισμός της Συνδεσιμότητας).
- Από τα Mass Media στα Networked Media
- Ιστορική μετάβαση: Τύπος → Τηλεόραση → Ψηφιακά μέσα.

Ενότητα 2: Διαδίκτυο ως Πολιτισμικό & Οικονομικό Πεδίο

- Ψηφιακές Πλατφόρμες και Ιδιοκτησία
- Case studies: Meta (Facebook, Instagram), Google, TikTok.
- Εργασία: Ανάλυση αλγορίθμων ευρετηρίου (SEO, προτάσεις βίντεο).
- Πολιτισμός και Ταυτότητα στο Διαδίκτυο (Online communities, fandoms, διαδικτυακές υποκοουλτούρες)

Ενότητα 3: Διαδίκτυο & Δημοκρατία

- Ψηφιακή Δημοσιογραφία και Παραπληροφόρηση
- Κοινωνικά Κινήματα και Ψηφιακός Ακτιβισμός (#MeToo, κινήματα για το κλίμα).

Ενότητα 4: Μελέτες Περίπτωσης (Workshops)

- Εργαστήριο 1: Ανάλυση Social Media Αλγορίθμων
Χρήση του στην πολιτική.
- Εργαστήριο 2: Δημιουργία Ψηφιακού Περιεχομένου
Podcast ή βίντεο-παρουσίαση για θέματα σεμιναρίου.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες: • Διαφάνειες (Power Point) που παραδίδονται στις/στους φοιτήτριες/τές μετά από κάθε διάλεξη. • Σύστημα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης Moodle (ανάθεση μικρών project, εργασίες, αλλά και papers που συζητούνται στην αίθουσα). • Online quiz με τη χρήση των συσκευών κινητής τηλεφωνίας, παρακολούθηση εικόνων/βίντεο κ.α.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	20
	Σεμινάρια	30
	Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Συγγραφή εργασίας/ ασκήσεων	50
	Σύνολο Μαθήματος	150

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η αξιολόγηση των φοιτητριών/των, προκύπτει μέσα από: • Παραδόσεις και παρουσιάσεις εργασιών. Οι φοιτητές/τριες εκπονούν σεμιναριακές εργασίες τις οποίες παρουσιάζουν στο μάθημα προφορικά. • Γραπτές εργασίες και προφορική παρουσίαση: • Η επίδοση των φοιτητών θα αξιολογηθεί ως εξής: 1. Προφορική παρουσίαση 20% 2. Γραπτή εργασία 60% 3. Συμμετοχή και απουσίες 20% • Στην εργασία οι φοιτητές/τριες καλούνται να αποδείξουν ότι έχουν αποκτήσει όχι απλώς γνώσεις στο συγκεκριμένο θεματικό πεδίο, αλλά επίσης ανεπτυγμένη κριτική ικανότητα. • Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται κατά την 1η παράδοση και βρίσκονται αναρτημένα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του μαθήματος στο e-learn. • Για τους Erasmus φοιτητές εκπόνηση εργασίας στα αγγλικά

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: • Castells, Manuel (2005). <i>Ο Γαλαξίας Του Διαδικτύου. Στοχασμοί για το Διαδίκτυο, τις επιχειρήσεις και την κοινωνία</i>. Εκδόσεις Καστανιώτης. ISBN: 9789600339765 • Frank, Webster, Kevin, Robins (2002). <i>Η Εποχή Του Τεχνοπολιτισμού. Από την κοινωνία της πληροφορίας στην εικονική ζωή</i>. Παπαθανασόπουλος, Στέλιος, Μεταξά, Κάτια. Εκδόσεις Καστανιώτης. ISBN:9789600333978 • Mansel, Robin (2018). <i>Το Διαδίκτυο Στη Φαντασία. Επικοινωνία-Καινοτομία και Διακυβέρνηση</i>. Ψυλλάκου, Έλενα. Εκδόσεις Ροπή. ISBN:9786185289317 • Σμυρναίος, Νίκος (2018). <i>Το ολιγοπώλιο του διαδικτύου. Πως οι Google, Apple, Facebook, Amazon και Microsoft πήραν τον έλεγχο της ψηφιακής μας ζωής</i>. Σταματάκη Ελένη. Μεταμεσονύκτιες Εκδόσεις. ISBN:9789607800794 • Habermas, J. (1989). <i>The Structural Transformation of the Public Sphere</i>. • Louw, P. E. (2010). <i>The Media and Political Process</i>. • Castells, M. (2009). <i>Communication Power</i>. • Blumler, J. G., & Kavanagh, D. (1999). <i>The Third Age of Political Communication</i>. • McQuail, D. (2010). <i>Mass Communication Theory</i>. • Croteau & Hoynes (2012). <i>Media/Society: Industries, Images, and Audiences</i>. 4th edition • Herman & Chomsky (1988). <i>Manufacturing Consent</i>. • Castells, M. (2009). <i>The Rise of the Network Society</i>. • Συλλογικό Έργο: Λιβιεράτος Κώστας, Φραγκούλης (Τάκης) Δημήτρης (1991). <i>Το μήνυμα του μέσου. Η έκρηξη της μαζικής επικοινωνίας</i>. • Nick Couldry. <i>Μιντιακές λειτουργίες. Μια κριτική προσέγγιση</i> (2023, εκδ. Κάτοπτρο). • Αβούρης, Ν. & Ρετάλης, Σ. (2005) <i>Οι προηγμένες τεχνολογίες διαδικτύου στην υπηρεσία της μάθησης</i>, Αθήνα, Καστανιώτης. • Αθανασίου, Α. (2004) "Εθνογραφία στο διαδίκτυο ή το διαδίκτυο ως Εθνογραφία: Δυνητική

Πραγματικότητα και πολιτισμική κριτική". *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τομ. 115, τχ. Γ, σελ. 49-74.

- Αναστασιάδης, Σ. Π. (2000) *Στον Αιώνα της Πληροφορίας*, Αθήνα, Νέα Σύννορα-Α.Α.Λιβάνης. Castells, M. (2003) *Ο Μετασχηματισμός της Εργασίας και της Απασχόλησης: Δικτυακοί Εργάτες, Άνεργοι και Ελαστικοί*, Αθήνα, Λέσχη Κατασκόπων του 21ου αιώνα.
- Γιαννακόπουλος, Κ. (2005) *Εικονικές Κοινότητες. Μια κοινωνιολογική Προσέγγιση του Διαδικτύου*, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση.
- Δελμούζου, Ε. (2004) "Διαδίκτυο, διάδραση και 'ηλεκτρονική δημοκρατία'". *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τομ. 115, τχ. Γ, σελ. 27-48.
- Δεμερτζής, Ν. (2002) *Πολιτική Επικοινωνία. Διακινδύνευση, Δημοσιότητα, Διαδίκτυο*, Αθήνα, Παπαζήση.
- Διαμαντάκη, Κ., Ντάβου, Μ. & Πανούσης, Γ. (2001) *Νέες Τεχνολογίες και Παλαιοί Φόβοι στο Σχολικό Σύστημα*, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση.
- Θεμπριάν, Χ. Λ. (2000) *Το Δίκτυο. Το Ιντερνέτ και τα Νέα Μέσα Επικοινωνίας*, Αθήνα, Εκδόσεις Στάχυ.
- Κατερέλος, Γ. & Παπαδόπουλος, Π. (2009) *Οι έφηβοι και το Internet. Ασφαλής και δημιουργική χρήση*, Αθήνα, Καστανιώτης.
- Κούρτη, Ε. (2003) *Η Επικοινωνία στο Διαδίκτυο*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.
- Κωστοπούλου, Μ. (2000) *Η Προστασία των Ανηλίκων στα Οπτικοακουστικά Μέσα. Συγκριτική Μελέτη του Θεσμικού Πλαισίου στα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Αθήνα, ΙΟΜ, ΓΓΝΓ.
- Νεγρεπόντης, Ν. (1995) *Ο Ψηφιακός Κόσμος*, Αθήνα, Καστανιώτης.
- Παπαστεργίου, Μ. & Σολομωνίδου, Χ. (2002) "Πώς χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο τα παιδιά και τι αναπαραστάσεις σχηματίζουν με αυτό; Μια πιλοτική έρευνα σε παιδιά ηλικίας 10 έως 14 ετών". *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, τομ. Θ', τχ. 34, σελ. 83-111.
- Χαρίτος, Δ. (2005) "Δυνητική πραγματικότητα: ένα 2. νέο σύστημα διεπαφής ανθρώπου-υπολογιστή ή ένα νέο μέσο επικοινωνίας;". *Ζητήματα Επικοινωνίας*, τομ. 2, σελ. 83-99.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Ζητήματα Επικοινωνίας
- Επιθεώρηση Κοινωνικών Επιστημών
- Σύγχρονα Θέματα
- Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών
- New Media and Society
- Media, Culture and Society
- Social Media + Society
- Mobile Media & Communication
- Social Networks
- Online Social Networks and Media
- Journal of Social Media Studies
- The Journal of Social Media in Society
- Journal of Internet Social Networking and Virtual Communities
- Social Networking